

## **ÕPPEKAVA**

### **Õppekava nimetus**

#### **Kohaliku omavalitsuse sotsiaalpoliitika alused**

### **Õppekava eesmärk**

Õppekava eesmärk on anda õppijatele süstemaatiline ülevaade kohaliku omavalitsuse (KOV) sotsiaalpoliitika olemusest, põhimõtetest, õiguslikest alustest ja praktilisest elluviimisest ning arendada oskust mõtestada ja kujundada sotsiaalpoliitilisi valikuid KOV tasandil, lähtudes inimväärikusest, põhiõigustest ja kogukonna vajadustest.

### **Sihtgrupp**

- KOV volikogu liikmed ja komisjonide liikmed
- KOV ametnikud ja sotsiaalvaldkonna spetsialistid
- Valdkonnaga koostööd tegevad juhid ja praktikud
- Täienduskoolitusest huvitatud täiskasvanud

### **Õpiväljundid**

Koolituse läbinu:

1. selgitab sotsiaalpoliitika ja sotsiaaltöö põhimõisteid ning nende seoseid;
2. kirjeldab KOV rolli ja vastutust sotsiaalpoliitika kujundamisel ja elluviimisel;
3. tunneb sotsiaalpoliitika peamisi osavaldkondi ja teenuseid;
4. selgitab poliitikakujundamise protsessi ja selles kasutatavaid dokumente;
5. analüüsib KOV sotsiaalpoliitika valikuid, arvestades õiguslikke, rahalisi ja kogukondlikke mõjusid;
6. rakendab juhtumite ja näidete põhjal sotsiaalpoliitika kujundamise põhimõtteid;
7. mõistab haavatavate sihtrühmade vajadusi ja abi kättesaadavuse tagamise olulisust.

### **Õppe kogumaht**

**24 akadeemilist tundi, sh:**

- 16 tundi auditoorset või veebipõhist õpet
- 8 tundi iseseisvat tööd (juhtumianalüüs, lugemine, refleksioon)

### **Õppe sisu ja teemad**

#### **1. Sotsiaalpoliitika olemus ja põhimõtted**

- Poliitika ja sotsiaalpoliitika mõiste
- Avalik huvi, inimväärikus ja põhiõigused
- Õiglus, võrdsus, solidaarsus, jätkusuutlikkus, kaasamine ja vastutus

## **2. Sotsiaalpoliitika toimimine ja mudelid**

- Subsideerimise ja kaasatuse põhimõte
- Riskide ennetamine ja kaitsemehhanismid
- Sotsiaaltöö ja sotsiaalpoliitika võimudemoodid (hierarhiline, alt üles, tsirkulaarne)

## **3. Sotsiaalpoliitika osavaldkonnad**

- Sotsiaalkaitse, sotsiaalkindlustus ja sotsiaalhoolekanne
- Tööturu- ja tervishoiupoliitika
- Eluasemepoliitika

## **4. Poliitikakujundamise protsess**

- Roheline ja valge raamat
- Arengukavad, VTK, seaduseelnõud
- Uuringud, kaardistused ja kohtupraktika roll

## **5. KOV roll ja vastutus sotsiaalpoliitikas**

- Kohustuslikud ja vabatahtlikud teenused
- Volikogu, komisjonide ja ametnike rollid
- Delegeerimine ja otsustustasandid

## **6. Haavatavad sihtrühmad ja abivajadus**

- Lapsed ja pered
- Eakad
- Puuetega ja erivajadusega inimesed
- Majanduslikult ja sotsiaalselt haavatavad grupid

## **7. Teenuste ja hüvitiste kujundamine**

- Hüvitiste liigid ja eesmärgid
- Teenuste hinnastamise põhimõtted
- Juurdepääs, omaosalus ja inimväarikus

## **8. Tulemuslikkus ja kvaliteet**

- Mõju ja tulemuslikkuse hindamine
- Järelevalve ja vastutus
- Süsteemsete probleemide märkamine

## **Õppemeetodid**

- Loengud ja suunatud arutelud

- Juhtumianalüüsid
- Rühmatööd
- Praktilised näited ja refleksioon

### **Iseseisev töö**

- Valitud juhtumi või KOV praktika analüüs
- Refleksioon sotsiaalpoliitika valikute mõjust

### **Hindamine**

Õpiväljundite saavutamist hinnatakse mitteeristavalt (arvestatud / mitte arvestatud) järgmiste alusel:

- osalemine õppetöös;
- iseseisva töö esitamine ja analüüsi kvaliteet.

### **Õppekeskkond**

Õpe toimub klassiruumis või veebikeskkonnas, mis võimaldab arutelusid ja rühmatööd. Vajalikud õppematerjalid (slaidid, õigusaktid, juhendmaterjalid) on õppijatele kättesaadavad elektrooniliselt.

### **Koolitaja kvalifikatsioon**

Koolitajal on:

- kõrgharidus sotsiaal-, avaliku halduse või lähedases valdkonnas;
- täiskasvanute koolitaja kompetents;
- praktiline kogemus KOV sotsiaalpoliitika või sotsiaaltöö valdkonnas.

### **Õppekava alusmaterjalid**

Õppekava koostamisel on aluseks KOV sotsiaalpoliitika teemalised õppematerjalid ja esitlusslaidid.